

Bir kez kanıtlayın. Her yerde kullanın.

İnsanlar, yapay zekâ ajanları ve makineler için bir kimlik ve cüzdan protokolü.

Bu şehirde basıldı. Her sınırdan geçti.

Constantinus altın solidusu 309 civarında çıkardı ve 324'ten sonra imparatorluk genelinde standart hâline getirdi. Çalıştığımız yerden birkaç kilometre ötede, Konstantinopolis'te basıldı ve değerini on birinci yüzyıla kadar korudu.

Yayımlanmış bir şartname	4,5 gram altın, Roma librasından 72 adet, yaklaşık .958 saflık. Sayılar sabitti ve herkese açıktı.
Taşıyan doğrulayabiliyordu	Herkes tartabilir ve ayarına bakabilirdi. Sikkeyi uzatan kişiye güvenmek gerekmiyordu.
Onu asıl bitiren şey	Metalle ilgisi yoktu. Basan taraf ayarını düşürünce bitti.
Benzerlik	Kimlik de aynı biçimde işliyor. Zor olan hiçbir zaman kanıt değildi. Kim kefil oluyor, mesele bu.

Kim olduğunuzu her seferinde sıfırdan kanıtlıyorsunuz.

Önce bir banka, sonra bir borsa, sonra bir ödeme uygulaması. Her biri aynı pasaportu, aynı selfie'yi, aynı adres belgesini istiyor ve sıfırdan kontrol ediyor. Alanın adı da var: soğuk başlangıç sorunu. Her ilk temas, var olan veriyle yoktan başlıyor.

Kişi	Başka yerde doldurduğu formu yeniden dolduruyor, aynı belgeleri yükleyip yeniden bekliyor.
Kurum	Başka bir kurumun yaptığı ve paylaşmadığı kontrol için yeniden ödüyor. Sektördeki her firma aynı masrafı tekrarlıyor.
Her kopya	Alındığı anda eskimeye başlıyor. Her kurum kaynaktan okumak yerine anlık görüntü tutuyor.
Hiç kimse	Sonucu, bir sonraki kurumun kabul edebileceği bir biçimde saklamıyor.

Aynı kontrolün bedelini iki taraf da ödüyor.

Tek bir fatura değil. Aynı anda üç yere biniyor ve bunlardan yalnızca biri bütçede görünüyor.

Para	Her yeniden kontrol, kişi başına, bir sağlayıcıdan yeniden satın alınıyor.
Yarıda bırakma	İnsanlar kayıt sırasında vazgeçiyor. Vazgeçenler, edinmek için para ödediğiniz kişiler.
Sorumluluk	Kaynağında doğrulama imkânınız olmayan verinin hesabını veriyorsunuz.

Karşı tarafta kimin olduğunu artık anlayamıyorsunuz.

Üretilmiş bir yüz, kopyalanmış bir ses ve birinin adına hareket eden bir ajan, uzaktan bakıldığında gerçeğinden ayırt edilemiyor. Uzaktan yapılan her kimlik iddiası sessizce yanlışlanamaz hâle geldi.

Yüz	Sentetik görüntü ve ses, bakmanın ve dinlemenin artık meseleyi çözmediği kadar iyi.
Trafik	Bir giriş ekranına ulaşanın büyük bölümü otomatik ve karşı taraf bunu insandan ayıramıyor.
Ajan	Yazılım artık tasarım gereği kişi adına hareket ediyor. Bu bir sahtekârlık değil, ama karşı tarafın kimin adına hareket ettiğini bilmesinin yolu yok.
Geriye kalan	Görüntü değil. Yalnızca başkasının doğrulayabildiği, alıcının zaten güvendiği bir tarafın verdiği bir iddia.

Devletler eksik parçayı yasalaştırıyor.

Kendi verdiğiniz bir kimlik, birileri kabul etmek zorunda kalana kadar hiçbir işe yaramaz. Daha önceki her denemede eksik olan buydu. Artık üç kıtada yasa.

eIDAS 2.0, Avrupa Birliği

(AB) 2024/1183 sayılı tüzük. Her üye devlet Aralık 2026'ya kadar cüzdan sunmak zorunda. Referans mimarisi 23 Temmuz 2026'da v3.0.0 sürümüne ulaştı.

ISO 18013-5 mobil sürücü belgesi

30 Eylül 2021'de yayımlandı. Avrupa'da ilk Norveç, Ekim 2019. Bugün yirmi bir ABD eyaleti ve Porto Riko veriyor.

Dahası

Ontario, Kazakistan, İzlanda, Danimarka ve Avusturya yayında. Yeni Zelanda Mayıs 2026'da yasalaştırdı.

Dürüst çekince

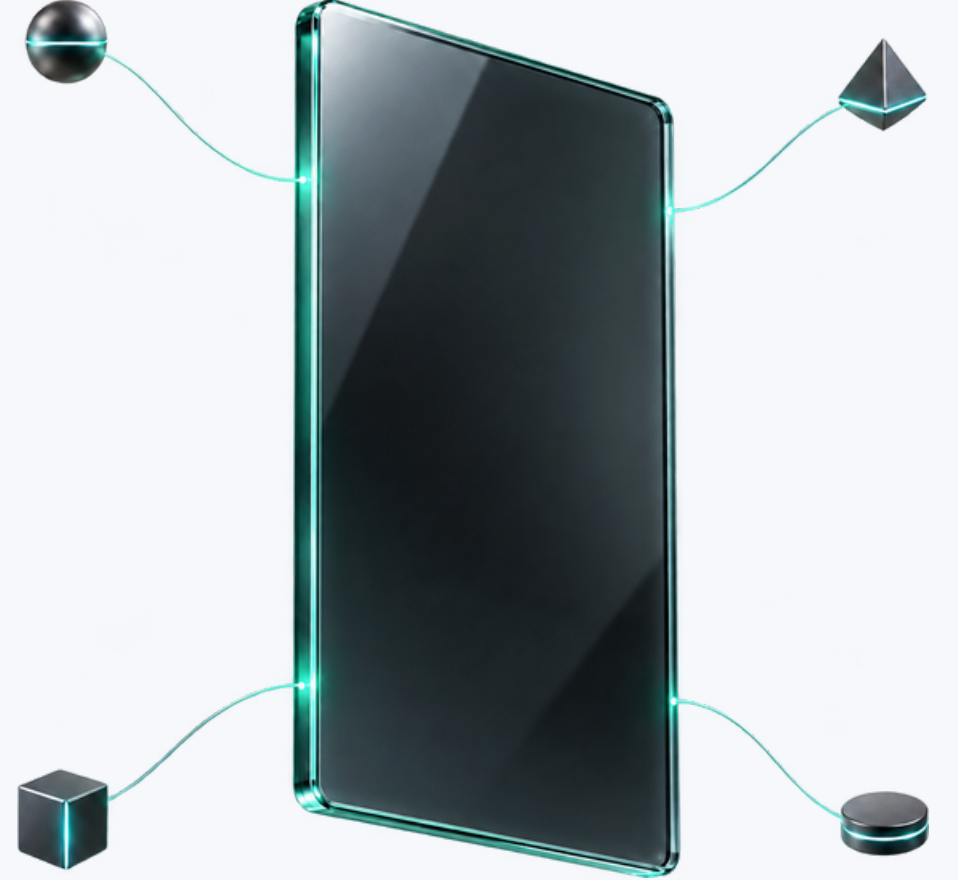
Üye devletlerin üçte birinden azı hazırlık ölçütünü karşılıyor. Almanya'nın ilk cüzdanı 2027 başında bekleniyor. Zorunluluk gerçek, takvim kayıyor.

Tek kimlik bilgisi. Bir kez verilir, her yerde sunulur.

Doğrulanmış bir kimlik, kişinin taşıdığı bir kimlik bilgisine dönüşür. Sonraki kurum işi tekrarlamak yerine imzayı kontrol eder.

Veriliş	Kontrol bir kez yapılır, hem de bunu yapmaya yetkili olan tarafından.
Taşıma	Kimlik bilgisi kişinin yanında durur, bizim veritabanımızda değil.
Sunum	Kişi bunu bir sonraki kuruma kendi şartlarıyla gösterir.
Doğrulama	Kriptografik olarak, milisaniyeler içinde, gerekirse çevrimdışı kontrol edilir.

Doğum tarihinizi göstermeden 18 yaşından büyük olduğunuzu kanıtlayın.

Seçici ifşa. Kimlik bilgisi tek bir soruya doğru cevabı verir, üzerindeki başka hiçbir şeyi açmaz ve kriptografik olarak doğrulanabilir kalır.

Bar	18 yaşından büyük olduğunuzu öğrenir. Adınızı değil, adresinizi değil, doğduğunuz günü değil.
Borsa	KYC'den geçtiğinizi ve hangi ülkede geçtiğinizi öğrenir. Kuralının gerektirdiğinden fazlasını değil.
İkisi de	Sizi diğeriyle eşleştiremez, ve hiç tutmak istemediği bir belgeyi saklamak zorunda kalmaz.

Veriniz sizde kalır. Kopyasını biz tutmayız.

Kişisel veri, kişinin kendi Solid podunda durur, kişi başına bir pod, ve zincir onu hiç görmez. Bu bir mimari tercih ve sonuçlarını kontrol edebilirsiniz.

Solid podlar

Bir Solid sunucusu çalıştırıyoruz. Depolama, kişinin sahip olduğu bir pod. Kullanıcı başına ayrı, sizin adınıza sorguladığımız tek bir veritabanında toplanmış değil.

Zincirde kişisel hiçbir şey yok

Yalnızca özetler, iptal durumu ve güven kütüğü yazılır. Defter herkese açık ve kalıcıdır, yani bir kişiye dair hiçbir şey oraya ait değildir.

Hırsızlığa neden dayanıklı

Sızdırılacak merkezî bir pasaport ve selfie yığını yok. Bir poda ulaşmak bir kişiye ulaşmaktır, bir nüfusa değil.

Kararı taşıyan verir

Kimlik bilgisi ancak kişi imzaladığında sunulur, ve seçici ifşa sayesinde yalnızca gereken tek bilgiyi gönderir.

Tek bir şey icat ediyoruz. Gerisi standart.

Bir kimlik bilgisi ancak bir yabancı bizden izin almadan doğrulayabiliyorsa yeniden kullanılabilir. Bu da açık standart gerektirir, ve standartlar onları benimseyen şirketlerden uzun yaşar.

Kimlik bilgileri	W3C Verifiable Credentials ve DID, SD-JWT VC, seçici ifşa için BBS+, IETF durum listeleri.
Cüzdan ve taşıma	OpenID4VCI ve OpenID4VP, DIDComm v2, FIDO2 ve WebAuthn, OAuth 2.
Belge ve güvence	ISO 18013-5 ve -7 mobil sürücü belgesi, ICAO 9303, NIST SP 800-63, ETSI, DIF Presentation Exchange.
Tek icadımız	Bunları çıpılayan zincir. Buradaki başka hiçbir şey bize ait değil, mesele de bu.

Şartnamelerin yazıldığı odalarda oturuyoruz.

Standart kuruluşlarına katılmayan bir protokol şirketi başkalarının işini aktarıyordur. Gerçekten içinde olduklarımız bunlar, gerçek statüleriyle.

Decentralized Identity Foundation

Associate üye. DIF, bu mimarinin dayandığı üç parçayı yönetiyor: DIDComm, BBS+ ve Presentation Exchange.

W3C Credentials Community Group

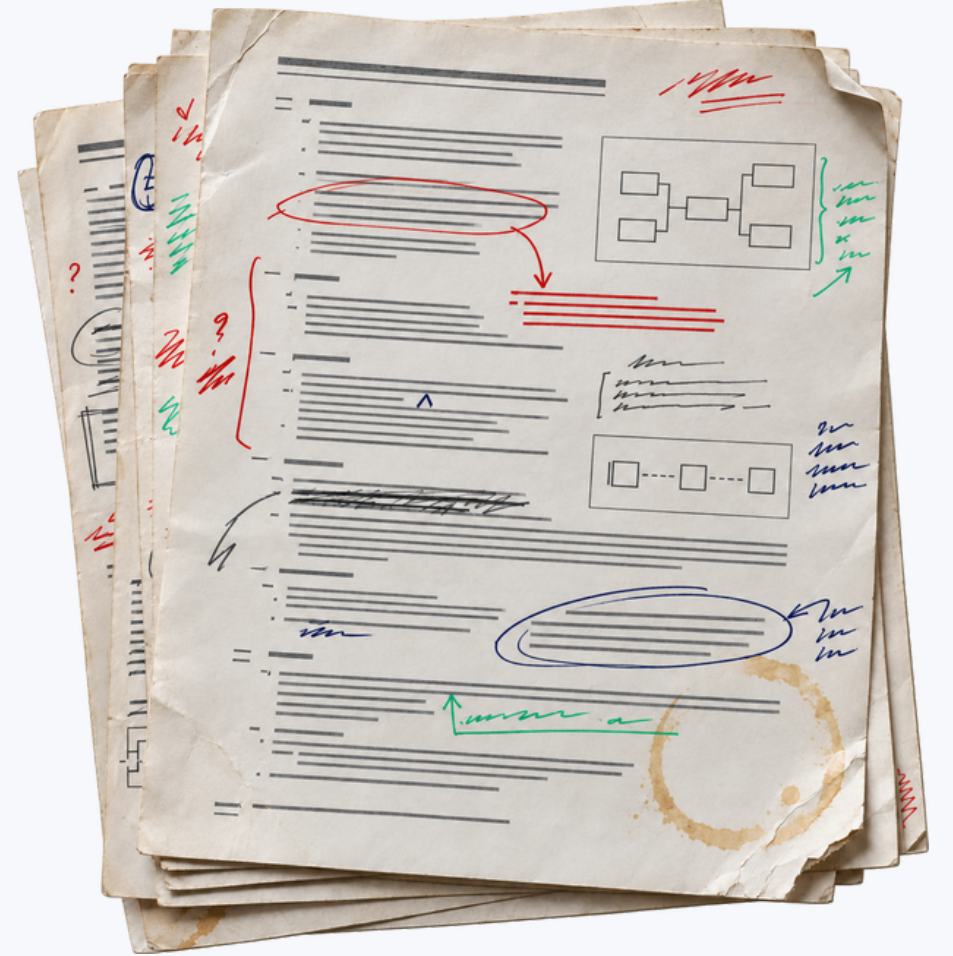
Katıldık. Verifiable Credentials ve DID çalışmasını yürüten grup.

Trust over IP

LF Decentralized Trust üzerinden katkıcı üyeliği başvurusu yapıldı. Başvuruldu, henüz onaylanmadı, ve onaylanana kadar böyle söyleyeceğiz.

Fintech Gate İstanbul

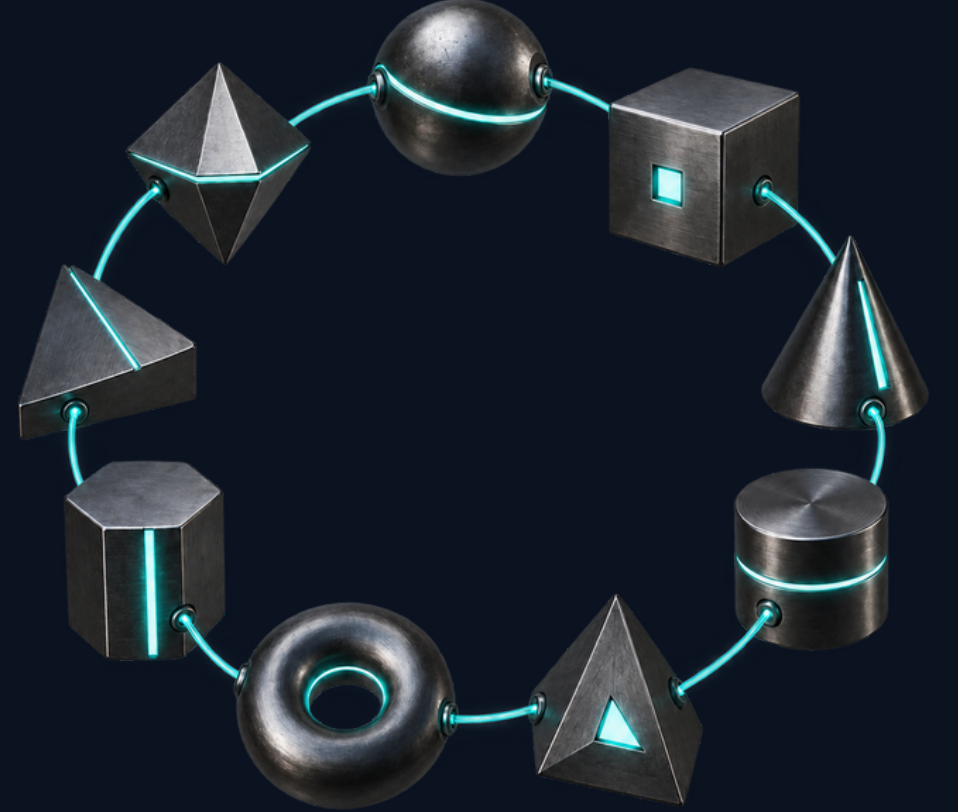
Fintech Zone'un yürüttüğü mevcut dönemde yer alıyoruz.

Vaat değil. Şimdi açabilirsiniz.

Dokuz ürün, yayında ve herhangi bir tarayıcıdan erişilebilir. Herkese açık gösterim aynı altyapı üzerinde çalışıyor, ve did:web:solidus.network şu anda çözülüyor.

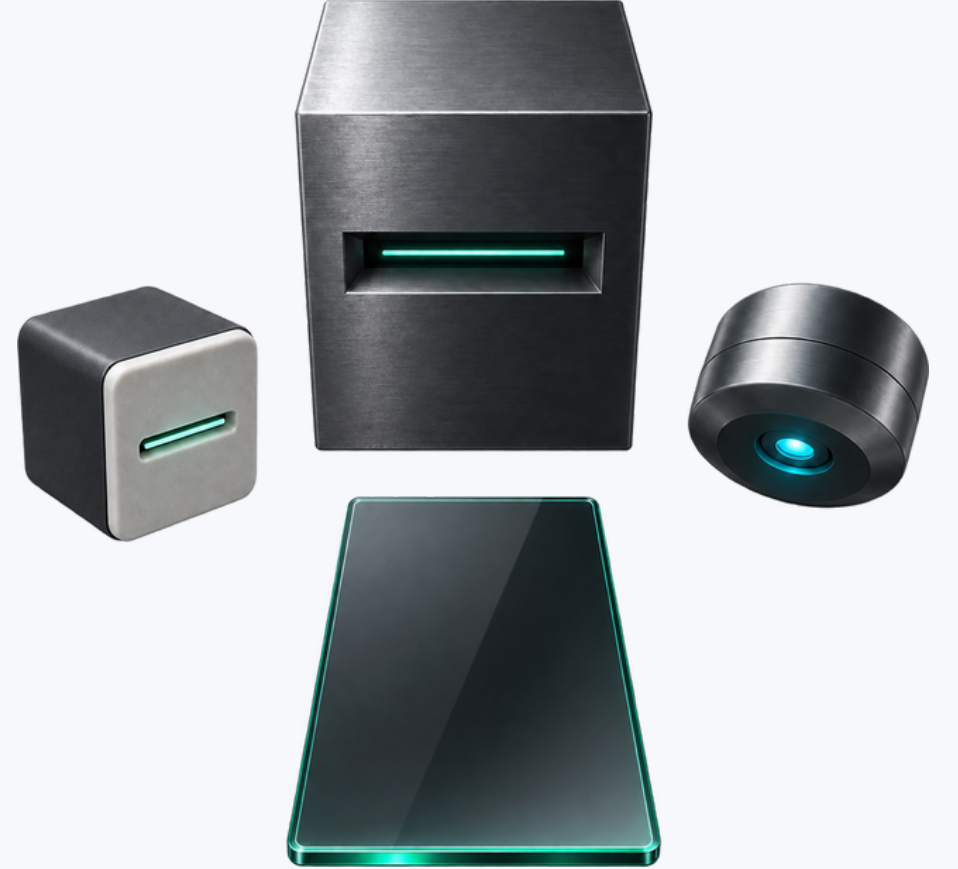
Verify Identity Auth	kimlik, kimlik bilgileri ve giriş
Wallet Pod	kişinin kendine ait olanı tuttuğu ve sakladığı yer
Agents Relay	yazılım ve makineler için kimlik, insanlarla sınırlı değil
Node Explorer	altındaki zincir, ve ona açılan pencere

Aynı kontrolü iki kez yapan herkes için.

İlk alıcılar, insanları doğrulamakla zaten yükümlü olan kurumlar. Bugün tekrarın bedelini ödeyenler onlar.

Bankalar ve borsalar	ve iş yapmanın koşulu olarak KYC yürüten ödeme platformları.
Düzenlemeye tabi işletmeler	bir hizmeti kimin kullandığını bildirmek zorunda olan ve kontrol edemediği verinin sorumluluğunu taşıyanlar.
Yapay zekâ ajanları	kişi adına hareket ediyor ve karşı taraf kimin adına olduğunu bilemiyor. Aynı kimlik bilgisi bunu da çözüyor.

Yapılmamış olanı önce biz söylüyoruz.

Diğer slaytlardaki her şeyi şu anda telefonunuzdan kontrol edebilirsiniz. Bunlar öyle değil, ve sonradan öğrenmektense burada duymaları daha doğru.

Test ağı, ana ağ değil	Zincir çalışıyor ve blok üretiyor. Henüz kimsenin üretim trafiğini taşımıyor.
Tamamlanmış denetim yok	Bir dış firmayla kapsam çalışması sürüyor. İmzalanıp bitmeden bunu iddia etmiyoruz.
Ödeme yapan müşteri yok	Bunu inceleme sırasında keşfetmenizden önce söylemeyi tercih ederiz.
ISO 18013-5 mdoc	Henüz geliştirilmedi. EUDI'nin zorunlu tuttuğu iki biçimden biri olan SD-JWT VC'yi sunuyoruz, mdoc ise yapmadığımız bir iş.

Önce deneyin. Sonra konuşalım.

Canlı gösterim için okutun, ya da bize yazın, kendi kayıt akışınızı birlikte gözden geçirelim.

Fatih Koçkesen

Kurucu ve CEO · fatih@solidus.network

Yasin Yıldırım

Kurucu Danışman, protokol ve kriptografi · yasin@solidus.network

Kurucu danışmanlar

Yusuf Alapan, finans · Feyza Solmaz, ekosistem ve etkinlik · Atakan Demircan

canlı gösterim

did:web:solidus.network